

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 28. szám.

Előfizetési tábla:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hónapra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
rodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, február 4.

A brutalitás orgiái.

Budapest, 1901. február 3.

Az a színjáték, melyet az osztrák Reichsrath megnyitó ülése nyújtott, felülmúlja mindazt, amit a világ parlamenti brutalitásában eddig látott. Az obstrukció gyermek-trombitával, fazékdöfővel s többféle alkotmányos hangszerral, ártatlan gyerekjáték ahhoz képest, amit ebben az első ülésben a szélső elemek műveltek. Mindjárt a bevezetés, mint sokat ígérő vezérmotívum valamely nyitányban, olyan volt, hogy a leggonoszabbat kellett várni. Klofác Péter cseh radikális ráordított a korelnökre, hogy csehtül beszéljen, mire össze vissza röpködtek a gorombaságok, mint a régi házban, melyet parlamenti elfajulása miatt kellett feloszlatni. De ez csak a bevezetés volt, mert ami ezután következett, felülmúl minden nyereséget, mely eddig előfordult. Midőn ugyanis a korelnök az angol királynőt elparentálta, olyan volt az üléssterem, mintha vadállatok szabadultak volna ki a menázsériából. Minden nemzetiségi gyűlölet eltűnt a radikális elemek soraiból s egyesült bestiálissal dühöngtek Anglia ellen, nem kimélve a megdicsőült királynőt sem, minden tekintet nélkül a barátságos viszonyra, mely monarchiánk és Nagy-Británia közt fennáll s melyet mindenkorra fenn kellene tartani és minden tekintet nélkül az emberi érzésre, mely a halállal szemben még az ellenségnek is legalább tartózkodást parancsol. Jól tudják Angliában, hogy a délafrikai háboruban a népek rokonszeve nem az ő részükön van; jól tudják, hogy Magyarország sincs az ő táborukban rokonszenvével, mely pedig sok tekintetben mintaképének választotta Angliát; de sehol sem ragadtatták magukat még a legtulzabb elemek sem oly brutalitásokra, mint az osztrák Reichsrathban és sehol, sem nálunk, sem máshol nem találkozott ez az orgia a legcsekélyebb utánzással vagy csak a legcsekélyebb helyesléssel sem. Különösen nálunk Magyarországon vannak a legmélyebben megbotránkozva minden körben, a legmagasabbtól a legalacsonyabbig és mert Ausztriával oly szoros közjogi viszonyban vagyunk, mindenütt érzik elutasíthatatlan szükségét annak, hogy lepiezzenül és hangosan kifejezést adjanak ennek a megbotránkozásnak.

Különben a radikálisok nem elégedtek meg ezzel az egy orgiával, hanem tüntettek ők más irányban is oly módon, mely minden lojális pártnak kell, hogy kötelességévé tegye, hogy a radikálisok ellen oly határozottan járjon el, hogy minden kedvük elmenjen az újabb tüntetéstől ama hely ellen, mely körül örömben és bánatban gyülekeznek Ausztria és Magyarország minden népei, mert mindenki számára egyenlő szeretet sugárzik ki onnan és mindenek bámulatát kényszeríti ki ama magas hely kimeríthetetlen türelme.

Az osztrák radikálisok tüzelmeit nem lehet többé politikának tekinteni, hanem nyilván való őzjongsz már az. —

A katolikus autonomia dolga legközelebb a képviselőházban szóba kerül. A néppárt még a közoktatásügyi költségvetés tárgyalása előtt akar e kérdésben akciót indítani. Ugron Gábor pedig az esetre, ha február első hetében a katolikus kongresszus 27 es bizottsága nem hivatnék össze, ötven aláírást fog gyűjteni, hogy a kongresszus pléniума minél sürgősebben hivassék össze.

A torontálmegyei takaré- és hitelbank évi közgyűlése.

— február 4.

A vármegye e legrégebb pénzintézete pénteken délután tartotta 33-ik rendes évi közgyűlését. Miután elnöknek egyhangulag megválasztották az intézet érdeműs vezérigazgatóját, Steinitzer Gémat, az utóbbi felolvasta az igazgatóság következő jelentését:

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt XXXIII. üzletévről szóló jelentésünket sajnálattal már megint azzal az évvel óta hangoztatott szóval vagyunk kénytelenek megkezdni, hogy a gazdasági hanyatlás még mindig tart, sőt talán tetőpontját még el sem érte.

A közepes termék, az aratás közben dühöngött óriási vihar, mely a learatott készletekben kiszámíthatatlan kárt tett és a kivitel teljes szünetelésére visszavezetendő alacsony buzáárak mellett a közterhek folytonos növekedése igen súlyos helyzetet teremtett a mezei gazdaságra, oly súlyosat, mely hazánk nagy részében ezen ősfoglalkozást a végpusztulással fenyegeti.

A nép általános elszegényedése, a kereskedelem és ipar terén is válságot idézett elő; az építő ipar teljes pangása ezer és ezer embert kereset forrásától fosztotta meg.

Ily viszonyok között a társadalom és kormány együttes működésére van szükség, az erőt tömöríteni kell minden téren, ha eredményt akarunk.

Köznevelésnek nevelése és különböző iparágakban való oktatása, a társulási eszmének az ipar terén leendő gyakorlati alkalmazása, a hazai kereskedelmi és iparcikkek kizárólagos terjesztése, mindmegannyi tényezője egy ország jólétének és boldogulásának.

Ezeket karoljuk fel, hirdessük, követeljük és támogatjuk minden téren és mindenütt, hol arra alkalmunk nyílik, hol szavunkat meghallgatják.

Nemzeti kormányunk e tekintetben már is tett és készíti elő egyet-mást, de a kormánytól mindent várni nem lehet. „Segíts magadon és az Isten is megsegít.”

Ez legyen jelszavunk, melynek következtetés alkalmazásában nyugozik erőnk és bizadalmunk a jövőben!

A pénzület a politikai bonyodalmak és két világrészben folyó hadviselések befolyása alatt állott; a pénz ára gyakori hullámzásoknak volt alávetve, országunkban azonban a kamatláb túl magasra a lefolyt évben nem emelkedett. A közös jegybank az azelőtt normálisnak ismert tételt $\frac{1}{2}\%$ -kal meghaladó $4\frac{1}{2}\%$ -os kamatlábot végig fentartotta.

Mi általában olcsóbb pénzt juttattunk ügyfeleinknek, mint 1899-ben és a szükséges elővigyázat és körültekintés szigorú alkalmazása mellett a forgalom bővítésével igyekeztünk üzletünk jövedelmét emelni.

Nagyon természetes, hogy az előbb esetelt kedvezőtlen gazdasági viszonyok adósaink fizetőképességét és a kinnlevő követeléseink beszedése alkalmával szerzett ingatlanok értékét is befolyásolták. Mérlegünk felállításánál számot vetettünk ezen körülményekkel és a vagyontételek lesgyőzőbb értékelése jelentékeny veszteségelérésre kényszerített bennünket, mely művellettel a gondos kereskedő előrelátását gyakoroltuk csak, aki számadásának reális volta érdekében pillanatsnyi áldozatot hoz, anélkül, hogy feladná a reményt arra nézve, hogy a leirt összegek egy része a jövőben megtérül.

Intézetünk múlt évi üzlete a fejlődés és gyarapodás örvendetes képét mutatja. Főüzletünk, a váltószámítás tükrözi vissza azt leginkább, mely az előző év forgalmát jóval meghaladta.

Megemlítendőnek tartjuk itt, hogy a leszámított váltók körülbelül egy harmadrésze, amint lentebb tüzetesen kimutatjuk, jelzáló, áru vagy értékpapír fedezettel bír.

Az intézetnél gyümölcsözőleg elhelyezett idegen tőkék állaga szintén emelkedést mutat, mely körülmény örvendetes tanúságot tesz a nagyközönségnek fokozódott bizalmáról.

A tavalyi közgyűlés felhatalmazást adott nekünk arra, hogy 1000 drb. 200—200 korona névértékű új részvényt legalább 300 koronás árfolyammal a belátásunk szerinti időben ki-

bocsájtva, a régi részvényeseinknek átvételre felajánljunk.

Tisztelettel jelentjük, hogy ezen felhatalmazással élve, a részvénykibocsájtást foganatosítottuk, hogy a régi részvényesek 929 darabra érvényesítették az elővételi jogot az általunk megállapított 320 korona árfolyam mellett, míg a fennmaradt 71 darabot ennél magasabb áron szabad kézből adtuk el.

Az ekként befolyt . . . 320880 korona
vételárból fedeztük a kibocsájtás költségeit 1231 koronával
a fennmaradt 319649 koronából
a részvénytőke számlára . . . 200.000 koronát
és a különleges tartalékalap számlára 119649 koronát
könyveltünk.

A részvénykibocsájtással kapcsolatos alapszabály módosítások keresztülvételére részvényeseink 1899. évi közgyűlése részéről ugyan meghatalmazást nyertünk, de ezt a jogot átvitt hatáskörben nem gyakoroltuk, mert a változott viszonyok és a gyakorlati élet követelményei elől el nem zárkozhatván, alapszabályaink többszöri módosítását lesz szerencsénk ezen jelentésünk kiegészítő részét képező külön előterjesztésünkkel javasolni, mely javaslatunk felöleli az alaptőke felemelésére vonatkozó változtatásokat is.

E végül kérjük, hogy a napirend 3. pontja alatt tárgyalásra kitzűzött indítványainkat elfogadni és elrendelni méltóztassék, hogy a már előbb elhatározott, de eddig csak függelék alakjában bemutatott módosításokat is magában foglaló egységes teljes szövegű alapszabály példányt az illetékes kereskedelmi bíróság által történt jóváhagyása után, az alapszabályok ezentul érvényes szövege újból kinyomattassék.

Tichy Róbert 800 frt évi kegydíjat élvezett egykori pénztárnokunk múlt évi szeptember hó 2-án elhalálozván, özvegye, született Zoldy Emma oly kérelemmel fordult hozzánk, hogy őt, mint teljesen vagyontalant szintén némi kegydíjban részesítsük. Kérelmét a múlt év szeptember hó 22-én tartott ülésünkben hozott határozatunkkal a legközelebbi rendes közgyűlésig való érvényesítésre elhatároztuk, amennyiben részére ideiglenesen évi 800 korona kegydíjt szavaztunk meg, a t. közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében.

Kérjük, hogy ezen ideiglenes jellegű intézkedésünket jóváhagyják és özv. Tichy Róbertnek részére özvegye tartamára 800 korona évi kegydíjat véglegesen megállapítani méltóztassék.

Részvényeseink 1894. évben tartott XXVI. rendes közgyűlése elvben elhatározta, hogy az intézet rendszeres hivatalnokai a „Magántisztviselők országos nyugdíjintézeté”-be belépni kötelesek és egyidejűleg kimondotta, hogy a vezérigazgató, a főkönyvelő, a pénztárnok és a könyvelő — kiken kívül akkor más rendszerezett állásban levő hivatalnokunk nem volt — biztosítandó nyugdíjigényének évi 5%-ával fizetési pótlék címén az intézet saját pénztára terhére hozzájárulni tartozik.

Az alapszabályok 25. §-ának c) pontja alapján segédkönyvelői állást rendszeresítvén és ezen állásra Feldheim Alfréd már régebb idő óta alkalmazott tisztviselőnk 1600 korona fizetéssel véglegesítvén, a most említett határozat rendelkezéseit reá is kiterjeszteni indítványozzuk.

Felügyelő bizottságunk egyik érdemes tagja Réczey Gyula ur városunkat legközelebb végleg elhagyván, ezen állásáról őszinte sajnálatunkra lemondott.

Szíveskedjenek a nevezettnek eddigi működéséért elismerést szavazni és az ekként támadt hézagot egy felügyelő-bizottsági tagnak 2 évre leendő megválasztása által betölteni.

A felügyelő bizottság tiszteletdíja eddig az elnök részére évi 300 kor. és a tagok részére egyenként 200 koronával volt megállapítva.

Tagadhatatlan, hogy a forgalomnak évről-évre való növekedésével szaporodott teendőkkal és a felelősségnek azokkal járó fokozódásával, ezen díjazás arányban nem áll.

Indítványozzuk ennél fogva, hogy az elnök és a tagok díjazásában ezentul különbséget nem téve, a felügyelő-bizottság tiszteletdíját állandó 1600 koronával megállapítani és kimondani méltóztassék, hogy ezen változást nem szenvedő állandó díjazásból, az elnököt és a 3 tag mind-egyikét 400 korona illeti meg.

Választmányunk tagjai közül: Deixner Lipót, Grünbaum Arnold, Hiller Arnold, Kurländer Imre, Mayer Henrik és Temmer Sámuel urakat éri a kilépés sora; azonkívül lemondott állásáról végleg és elköltözése következtében néhai Fischer Lipót ur, üzleti túlterheltsége miatt Schnitzler Lipót ur. Amazok helyébe 6 tag 3 évre és utóbbiak helyébe 1 tag 2 évre és 1 tag 1 évre lesz választandó; a mennyiben pedig a felügyelő-bizottsági tag a választmányi tagok sorából választatnék meg, az esetre még egy taggal volna a választmány kiegészítendő.

Ily értelemben kérjük a kiegészítő választások megejtését.

Az elmondottakkal kimerítettünk intézetünk beléletére vonatkozó minden jelentősebb mozzanatot és áttérünk az üzletforgalom fontosabb ágainak számszerű ismertetésére.

Az összeforgalom

volt 1900-ban 38,877.673 kor. 30 fill. bevétel és 38,830.305 kor. 01 fill. kiadás mellett
77,707.978 kor. 31 fill. s így az
1899. évi 74,454.135 kor. 64 fill. forgalomhoz képest 3,253.842 kor. 68 fillérrel emelkedett

A pénztári forgalomra esik ebből.
1900-ban 20,034.110 kor. 41 fill. bevétel és 19,986.742 kor. 12 fill. kiadás,
összesen 40,020.852 kor. 53 fill., míg az 1899-ben csak 37,678.412 kor. 76 fill., tehát
1900-ban 2,342.439 kor. 77 fillérrel nagyobb volt.

Váltó-leszámitolás.

1899. végével volt a tárcá-
ban 1919 db 1,821.157 kor. 98 fill.
és visszleszámitolva 655 db 1,171.904 kor. 42 fill.
összesen 2574 db 2,993.062 kor. 40 fill.
1900-ban leszámitolatott
9954 db 10,291.087 kor. 62 fill.
összesen 12,528 db 13,284.150 kor. 02 fill.
1900-ban beváltatott és
visszleszámitolatott
10,349 db 10,919.704 kor. 78 fill.
1900. végével maradt a tárcá-
cában 2179 db 2,364.445 kor. 24 fill.
és visszleszámitolva 499 db 876.076 kor. 74 fill.
összesen 2678 db 3,240.521 kor. 98 fill.
s ebből 273 db 903.494 kor. 18 fill.
jelzáloggal és 64 db 151.395 kor. 90 fill.
kéziszáloggal van fedezve.

Az 1900-ban leszámitolt 9954 db 10,291.087 kor. 62 fill. értékű váltóval szemben 1899-ben csak 9603 db 9,507.327 kor. 20 fill. értékű váltót s így 1900-ban 351 db és 783.760 kor. 42 fillérrel többet számitotunk le.

1900. év végével pedig az előző év-
hez képest
volt a tárcában több 260 db 543.287 kor. 26 fillérrel és visszleszámitolva
kevesebb 156 db 295.827 kor. 68 fill.

Az értékpapir-tárca

1900. végével 78.045 koronára rugott s így az 1899. végével kimutatott 63.498 kor. 50 fillérhez képest 14.546 kor. 50 fillérrel emelkedett.

Jelentésünk kiegészítéseképp felsorolva találják készletünket, melyben néhány vidéki intézeti részvény is foglaltatik; e részvényeket egy adósunk ellen megtartott árverés alkalmával vásároltuk meg és alkalmilag értékesíteni fogjuk.

A tulajdonunkat képező értékpapiroknál az év végén jegyzett árfolyamok mellett 771 kor. 50 fill. könyvszerű veszteség mutatkozván, ezt az összeget az árfolyam különbözőzeti tartalékalap rovására vezettük át, mely művelet ezen tartaléknak 8465 kor. 96 fillérre apadását eredményezte.

A betétek állása volt

1900. végével . . . 1,973.283 kor. 47 fill.
1899. végével . . . 1,770.653 kor. 10 fill., tehát
1900. végével . . . 202.630 kor. 37 fillérrel nagyobb.

Az intézet biztosítéki tökéi

1900. végével: alaptőkében . 400.000 kor. — fill.
tartalékokban 350.877 kor. 50 fill.
a javasolt ellátás hozzávona-
sával 10.122 kor. 50 fill.

összesen 761.000 koronára,
1899. végével 432.000 koronára
rugtak,

az emelkedés 329.000 korona.

Ezek után még csak azon kedvező arányra kívánunk reámutatni, mely a kezelésünkre bízott tőkék mikénti elhelyezéséből mérlegünk első

megtekintésére szembeötlök. Ugyanis a teher rovatban kitüntetett: be-
tétel 1,973.283 kor. 47 fill.
és visszleszámitolt váltók 876.076 " 74 "
tartozásaink 2,849.360 kor. 21 fill.
tesznek és ezzel szemben:
készpénzben:
és giro köve-
telésekben 131.233 kor. 53 fill.
értékpapirok-
ban és olya-
nokra adott
előlegekben 173.185 kor. 34 fill.
és tárcaváltók-
ban 3,240.521 kor. 98 fill.
rendelkezésre álló és könnyen
mozgósítható értékekben tehát
összesen 3,544.940 kor. 85 fill.
van elhelyezve, mely körülmény az intézet mobilitásáról tesz tanúságot.

Tisztelt közgyűlés!

Zárószámadásaink felállításánál, mint már említettük, nagyobb leírások eszközésére voltunk kényszerítve: leirtunk ugyanis saját ingatlanaink értékéből 4509 kor. 22 fillért és kateskövetelések címén 13.819 kor.
összesen 18.328 kor. 22 fillért.

Kérjük ezen veszteségleírásokat jóváhagyni és a felügyelő-bizottság által megvizsgált és helyesnek talált mérleget helyesnek elfogadni és végleg megállapítani.

A nyereség egyenleget
képező 44.618 kor. 13 fillérből
a különleges tar-
talék-alaphoz
csatolandó 20% = 8923 kor. 62 fill.
az igazgató-
ság hányadára
fordítandó 13% = 5800 kor. 35 fill.
a hivatalnokok jutalma-
zására általunk meg-
szavazott 16.923 kor. 97 fill.
levonatván 27.694 kor. 16 fill.
marad a t. közgyűlés rendelkezésére.

A felügyelő bizottság hozzájárulásával indítványozzuk, hogy osztalék címén minden régi részvény után 24 kor. összesen 24.000 kor.

kifizetését és a különleges tar-
talék-alapnak rendkívüli el-
látására 1198 kor. 88 fill.
nek hozzácsatolását elrendelni,
jótékony és közcélú adakozá-
sokra való fordítás céljából 1600 kor.
az igazgatóság rendelkezésére
bocsájtani és 895 kor. 28 fill.
nek a folyó 1901. év javára leendő előírását elhatározni méltóztatassék.

Az osztalék ez esetben a közgyűlés napját követő első köznaptól, f. é. február hó 4-től kezdve, a 31. számú részvényiszelvények benyújtása mellett kifizetésre kerülne.

Az 1000 drb. új részvényre történt befizetések után 1900. végéig kamatok térítettvén, ezen részvények most osztalékra igényt nem tarthatnak.

A jótékony és közcélú adakozásokra vonatkozó javaslat mérve, a mostoha közgazdasági viszonyokban leli indokát.

Kérjük végezetül, hogy a felügyelő-bizottság jelentése alapján, nekünk és a nevezett bizottságnak a felmentvényt megadni méltóztatassék.

Kelt Nagybecskereken, 1901. évi január hó 20-án.

A Torontálmezei takaré- és hitelbank igazgatósága:
Steinitzer Géza s. k., Engel Sámuel s. k.
vezérigazgató
Menczer Lipót s. k. dr. Mihálovits Ödön s. k.
Weisz Izidor s. k.

A közgyűlés a felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után az összes iavaslatokat elfogadta, a felmentvényeket megadta, dr. Pollák Viktor irdítványára pedig az elért szép eredményért egy a vezérigazgatónak, mint azoknak, kik eredményes munkájában segítségére voltak, jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Az alapszabályok néhány pontjának módosítása után következtek a választások, melyek egyhangu eredménye a következő: megválasztottak:

A felügyelő-bizottságba 2 évre: dr. Hollaender László.

A választmányba 3 évre: Grünbaum Arnold, Hiller Arnold, dr. Kardos Samu, Kurländer Imre, Mayer Henrik, Temmer Sámuel. — 2 évre: Popovits Péci Szilárd. — 1 évre: Hajduska Jerő, Hollaender Simon.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 óratól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kálfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

- Február 11. Közigazgatási bizottsági ülés.
- " 12. Tor.-Vásárhelyiek műkedvelő-előadása a színházban.
- " 16. Zenekedvelő-egylet hangversenye a kaszinóban.
- " 18. Polgári bál.

— **Február.** Mosolygós arculattal köszöntött reánk február, az esztendőnek legkurtább hónapja. Egész tavaszi ragyogást borított a földre a királyi nap, melynek sugarai szinte incselkedve hivatották a fákat, bokrokat új életre, virulásra. Az égbolton csak amolyan tenyérnyi felhők himbálóztak; báránnyfelhő azamba is elment volna mindegyik. A megérkezett második tél által a földre dobott fehér hószőnyeg eltűnt mihamar. Barna gúnyában tekingetett körül ez a megvéhdedett földgolyó, melyen az élet színjátékai hol vigan, hol szomoruan lefolynak. Huszonnyolc napot rejt magában az idő, a kalendárium szerint február. E huszonnyolc napban sok minden történik. A többi között csak egyet említünk fel, mely bizonyára szomorúságot fog okozni a leányszivekben. E huszonnyolc napnak egyike vízi el magával egy esztendei pihenőre Karneval herceget, a jókedvnek és bohóságának pazar kezű patronusát. Az ideje amugy is kurtára lett szabva az idő; a távozása miatt érzett gyász hát annál nagyobb. Elemes riporterek csudás cikkeiben el fogják parentálni majd s a boldog feltámadás reményében helyezik ő hercegégét a koporsóba. A világ azért pedig csak forog tovább — mi is robotolunk tovább.

— **A tüzoltók közgyűlése.** A nagybecskereki önkéntes tüzoltó egylet szombaton tartotta rendes évi közgyűlést Rónay Jerő főispán elnöke alatt, kit lelkes éljenzéssel fogadtak, mikor 11 órakor Kühn tb. főparancsnok társaságában a terembe lépett. Rónay elnök élet-hossziglan lévén megválasztva, csak a következő állások töltettek be, még pedig egyhangulag. Alelnök: dr. Grandjean József, pénztárnok: Kadelburger, ellenőr: Hirsch Antal, ügyész: dr. Végh Lajos, mérnök: Knab Adám, titkár: Pflock Nándor, orvos: dr. Mencer Izidor, lelkész: Szabó Ferenc. Választmány: Mencer Lipót, Delfel József, dr. Brájer Lajos, Franz J. L., Szávits Sándor, Lucsics Miklós, Weisz Izidor, Daniel Ferenc. Az összes zárószámadások helyeseknek találtattak, a felmentvény megadott, az egylet tisztikarának pedig köszönet szavaztatott. Végül a költségvetést tárgyalták, mely 2267 korona hiánnyal zárul. Ebből az aránylag csekély összegből 1414 korona a gőzszivattyu harmadik részlete. A közgyűlés kimondta, hogy e hiány fedezését a várostól fogja kérni s mi tekintettel azokra a nagy érdemekre, melyeket a mi derék tüzoltóink a város lakossága közül szerektak, nem vonjuk kétségbe, hogy a képviselőtestület ezt meg is fogja szavazni. A közgyűlés végén dr. Grandjean lepdületes szavakban adott kifejezést annak az őszinte ragaszkodásnak és tiszteletnek, melylyel a tüzoltóság Rónay Jenő főispán, elnöke iránt viseltetik. A közgyűlés az elnök lelkes éltetésével ért véget.

— **Ipartestületi közgyűlés.** Tegnap délután 2 órakor folyt le a nagybecskereki ipartestület rendes közgyűlése a város házában, melyen mintegy százan vettek részt az ipartestület tagjai közül. A hatóságot Mattanovich György városi jegyző, iparhatósági biztos képviselte. A menedékház létesítése és ezen alap javára az ipartestületi tagdíjaknak tervbe vett emelése elejtett, minek következtében az alapszabályok megfelelő módosítása elmaradt. Az évi jelentés, amely legközelebb fogunk ismertetni, tudomásul vétetett. A számadások rendben levőknek találtatván, a felmentés a kezelőknek megadott. A választások a következőleg ejtettek meg: elnök lett ujjolag és egyhangulag Laube Péter, alelnökök Matejics Tósa és Klementics Ferenc; választmányi tagok lettek: Albricht L. Szaniszló, választmányi tagok Bergkessel János, Fántz István, Hie Bartl Jakab, Bergkessel János, Jochum József, Nasztics Mátyas, Herodek János, Jochum József, Nasztics Szvetozár, Németh Lajos, Okulisán Tamás, Popovics Joca, Stein Mihály, Szabó Pál, Schmidt Ferenc, Schlosser Ferenc, Stefanovics Aca, Vukov I. D., Vilmos János, Vincánov Miáden, Weiterschan Péter; ipóttagok: Steckhardt Ferenc, Petkov Mija, Nasztics Joca, Theisz József; számvizsgálók: Pierre János,

Radics Milán, Kugler Sándor, valamennyien szavazattöbbséggel. Ügyész egyhangulag dr. Gyortyevits Milos. A költségvetést egyhangulag elfogadták. A temesvári állami fém- és faipari szakiskolában egy nagybecskereki tanonc részére évi 60 koronával egy alapítványi táphelyet egyhangulag megszavazták. A polgármester átirata folytán a tervbe vett polgári menedékház céljaira évi 40 koronát szavaztak meg. Végül az ipartestületi betegsegélyző-pénztárhoz egy felügyelő bizottsági és egy póttagot, továbbá 28 közgyűlési kiküldöttet választottak. Az ülés d. u. 5 órakor ért véget.

— **Eljegyzések.** Dr. Steinbach Béla megyei árvászeki ülnök tegnap tartotta eljegyzését Réczey Gyula nyug. M. A. V. felügyelő kedves leányával, Anna kisasszonnyal.

Füsty Antal, a miskolci kir. törvényszékhez kinevezett albiró, cs. és kir. tartalékos hadnagy eljegyezte podusparti Zachariás Miklós telekkönyvezető leányát, Irénkét.

— **Esküvő.** Tegnap ment végbe Béga-Szent-Györgyön Kohn Samu ottani tekintélyes polgár Rózsa leányának esküvője Frankl Arpád könyvelővel. Az esküvőt, melyen a bégaszent-györgyi község diszes tanácstermében az ottani lakosság disze-java résztvett, dr. Klein Mór főrabbi végezte magyar és német beszéd kíséretében.

— **Lapunk felelős szerkesztője** ma négy heti tartózkodásra a francia Rivierára utazott.

— **Tűzoltók bálja.** Evről-évre szebb közönség látogatja a tűzoltók bálját, mert a közönség összes rétegeiben át vannak hatva attól a tudattól, hogy ez intézmény egyaránt megérdemli az erkölcsi pártfogást épügy, mint az anyagit. Nagyszámu distingvált közönség gyűlt össze szombaton a kaszinó termeiben s mindazok, akik ott voltak pompásan mulattak. Mert helyt állnak a mi derék tűzoltóink a báli teremben épügy, mint mikor a vörös kakas ül a szomszéd házára, s époly fáradhatatlanok ott ahol táncolni kell, mint amikor meg kell menteni felebarátunk jószágát. A három elnökét Rónay Jenőné, Dellimánics Lajosné és Perisics Zoltánné diszes virágbokrétaival fogadta a figyelmes rendezőség. A mulatság kitünő hangulatban reggelig tartott s mint értesülünk a tiszta jóvedelem is megfelel az erkölcsi sikernek.

— **Polgári bál.** A nagybecskereki polgári dalárda f. hó 18-án a kaszinó összes termeiben jótékony célú táncmulatságot rendez, melynek tiszta jóvedelme a városi szegények javára fordítatik. Belépti díj személyijegy 1 kor. 60 fillér, családjegy 4 korona.

— **Torontálvásárhelyi mükedvelők Nagybecskereken.** Megemlékeztünk már lapunkban a torontálvásárhelyi földműves polgárok jól sikerült mükedvelő előadásáról, a melyet a délvidék nagy városai is bemutattak s így hozzánk is el látogatnak. Ügyüket itt is felkarolva, egy rendező bizottság alakult s már megállapodtak arra nézve, hogy a nevezett mükedvelők a „Falú roszszát” Nagybecskereken 1901. évi február 12-én, kedden fogják nálunk előadni. Az erre vonatkozó értesítést külön plakátok fogják hirdetni. Már eddigelő is oly nagy az érdeklődés, hogy a páholyok jó nagy részére előjegyzések tettek. Az árak a következők: Alsó és I. emeleti páholy 6 kor., II. emeleti páholy 4 kor., családi páholy 10 kor., zártszék első 4 sorban 2 kor., 5—8-ik sorban 1 kor. 60 fill. A többi sorokban 1 kor. 20 fill. Deák- és katonajegy 60 fill., karzati ülőhely 60 fill., karzati állóhely 40 fill. Jegyek előre válthatók Bakálovich Plátó urnál vármegyeháza I. emelet, 14. sz. ajtó.

— **A nyomdászok bálja.** A hely néha vátozik, de a jellege egyforma marad: barátságos, kedélyes összejövetel, melyre szívesen elmennek azok is, akiknek a nyomdászokhoz épen csak annyi közik van, hogy — újságot olvasnak. A nyomdászok pénteken este lezajlott bálján is meglátszott, hogy ők képviselik a világ legelső és legnékülözhetetlenebb iparát. Udvarias előzékenységgel fogadták a sűrűn érkező vendégeket és 9 óra tájban már alig jutott hely a későbbi vendégeknek a kitünő izléssel feldisztatott teremben. A legszebb diszei a teremnek azonban a táncosnők voltak. Aki csak a kaszinóból nézi a világot, annak fogalma sincs róla, hogy Becskereken mennyi a szép leány. S a nyomdász bálba kell elmenni, hogy azt a sok szép polgárleányt együtt lássuk. Így aztán érthető, hogy szüntelenül folyt a tánc reggelig, de nem úgy immelámmal, mint mostanában divat, hanem azzal a jókedvvel, amely a romlatlan kedélynek előjoga s amelyre a szép szempárok szokták lelkesíteni

a fiataliságot. Tulzás nélkül állíthatjuk, hogy a nyomdászoké volt az idei farsang legsikerültebb bálja.

— **Bál.** A német-negyedbeli olvasókörf. hó 12-én saját helyiségében táncmulatságot rendez

— **Köszönetnyilvánítás.** Az izr. nőegylet elnöksége hálás köszönetet mond a nagybecskereki takarékpénztár tekintetes igazgatóságának 50 koronáyi nemes adományáért.

— **Halálozás.** Szabovlyevits Mihály, bajai kir. közjegyző, Nagyikindának három cikluson át volt orsz. képviselője meghalt. Temetése szombaton ment végbe nagy részvét mellett.

— **A budai főrabbi.** Heves, elkeseredett küzdelem után pénteken este választották meg a budai főrabbit. Három pályázó közül dr. Ungar Simon lett a győztes, aki 24 szavazatot kapott dr. Kis Arnold 23 szavazata ellenében. Dr. Kis veszprémi rabbi tudvalevőleg fia dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbinak, akit jeles képzettsége és más előnyös tulajdonai nagyon is ajánlottak erre a kiváló állásra és amint látjuk, csak egy szavazaton mult, hogy nem ő lett a budai főrabbi.

— **A nagybecskereki népbank** tegnap tartotta évi közgyűlését, melyről lapunk holnapi számában hozunk tudósítást.

— **Új hitelszövetkezet.** Folyó évi február hó 2-án alakult meg a párdányi gazdasági hitelszövetkezet, mely Hertelendy Inre járási főszolgabíró és Petrikovits Róbert tamisacz társulati igazgató fáradságot nem ismerő buzgólkodása folytán jött létre, az alapszabály tervezetet 113 tag írta alá 243 üzletrészesel. Az igazgatóságba Körbl Jeromos, Schneider József, Reibl Miklós, Biébl Miklós, Feigl Antal és Hemen Antal a felügyelő bizottságba Klapka István, Fohsz György és Rothen József választottak meg. Az országos központ részéről az igazgatóságba Petrikovits Róbert, a felügyelő bizottságba dr. Policzer Tivadar neveztetett ki. Elnök-igazgató Petrikovits Róbert, a felügyelő bizottság elnöke dr. Policzer Tivadar lett. Pénztárnoknak Porte Antal, könyvelőnek Veszely Ferenc választott meg.

— **Karneval Csőszteleken.** Egy minden tekintetben sikerült jelmezes piknik zajlott le e hó 3-án reggel Csőszteleken az ezen alkalomra átengedett és gyönyörűen feldisztatott uradalmi iukolai tágas tanteremben. A környékbeli grófi és hercegi uradalom tisztjei s azok barátai gyűltek egybe családostul bájos női és bohókás férfi-jelmezekben, pajzán jó kedvvel felfegyverkezve, hogy fesztelenül igazán jól mulassanak. A bohózatos hangulatot nagyban emelte később a m.-cernyai cigánybanda elképzelhető játéka, de azért jó volt. Jelen voltak: Barényi Gyuláné (cseh szakácsné), Boróczy Dezsőné (bohóc), Brezsovszky Janka (sváb menyecske), özv. Krakusz Ferencné, Molnár Gézané (kártyaveő cigányasszony), Orsó Gáspárné (zöld dominó), Rausch Lászlóné (bordó dominó), Sándor Kálmáné (magyar menyecske), Szander Ferencné (tót menyecske), Szerdahelyi Károlyné (fekete dominó) Tersztyánszky Imréné (rózsaszínű bebe) asszonyok; Gravics Terke (cigányleány), Krakusz Mariska (vörös dominó), Krakusz Jolán (elzási leány), Schiller Etta (ördög), Sprenger Gizella (pipacs).

— **Szerencsétlenség egy vadászaton.** Megrendítő eset történt a napokban Csókán, hol — mint levelezőnk írja — a gondatlanságnak két emberélet esett áldozatul. Tegnapéjtt ugyanis néhány fiatal ember, köztük Tarna Gyula, egy jómódu család egyetlen gyermeke, vadászatot rendeztek. A hajtóvadást közben meglehetősen fogyasztották az italokat is, aminek azután az lett a természetes következménye, hogy berugtak. Ebben az állapotban folytatták tovább a vadászatot, mellözve minden óvintézkedést és vigyázatot. Az egyik hajtásnál egy nyul Tarna Gyula és Lázár Kálmán között tört ki, mire Lázár, ki alig 10—15 lépésnyire állott szomszédjától, rálőtt a nyulra, de oly szerencsétlenül, hogy a nyul helyett a golyó Tarna Gyulát érte s majdnem az egész lövés annak haláltékaába hatolt. A szerencsétlen lövés után a vadászatot azonnal beszüntették s a fiatal embert, aki eszméletét veszítette, kocsióra téve, haza szállították özvegy édes anyja, Tarna Ferencné házához. A mitem sejtő asszony, amint fia véres testét meglátta, éles sikoltással összeesett és többé nem is tért magához. Tarnánét szívzselhűdés érte és az is ölte meg. A szerencsétlenül járt fiatal ember pár órai kínlás után szintén meghalt. A szerencsétlenség okozóját, Lázár Kálmánt a csendőrség le tartóztatva és a vizsgálóbíró megérkezéseig őrizet alatt tartja.

— **Gyorsirási tanfolyam.** Dr. Lang Béla, okl. gyorsirás tanár ma este 8 órakor kezdi meg előadásait a „Nagybecskereki kereskedő ifjak egyesülete” ülésstermében. (Klein János főle vendéglő fölött.) Jelentkezők február 15-ig fogadtatnak el.

TÖRVÉNYSZÉK

Esküdtszéki tárgyalás

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek. 1901. febr. 4.

Gyilkos szerelem.

Ma vette kezdetét a nagybecskereki kir. törvényszéknél Engelman Magdolna ügyének a tárgyalása, aki a mult év októberében lelőtte szeretőjét, Kozarek Jánost. Ez a Kozarek, aki nem csak név-, de vérszerinti rokona is volt néhai Kozarek Ferenc állami hóhérnak, nagyon csécsap ember volt. Evekig hitette Engelman Magdolnát és a mellett más leányokkal is folytatott viszonyt. Mikor ez a leány tudomására jutott, sőt midőn Kozarek határozottan kijelentette előtte, hogy őt elvenni nem fogja, Engelman Magdolna megleszte szeretőjét, amidőn ez újabb hódítása, Habelmann Anna társaságában a temetőbe ment, hogy gyermekük sírját együtt megkoszorúzzák. A bosszu, a megcsalás főlötti fájdalom aztán arra ösztökélték, hogy midőn estefelé Kozarek holmijaiért elment a leány lakására, ez levette a szegről szolgálatadójának, Stern Lázárnak revolverét és lelőtte vele hűtlen kedvesét, aki nyomban meghalt.

Gyilkossággal vádolva állott törvényt e tettéért a szerelmes cselédleány, akit szuronyos börtönöz vezetett bírái elé.

A bíróság a következőleg alakult meg: Elnök Zsirus Lajos kir. kuriai bíró, törvényszéki elnök, szavazó bírák dr. Duka László kir. táblai bíró és Junker Mihály törvényszéki bíró. Jegyző Plechl Béla. A vádhatóságot dr. Wiedorn Adolf kir. ügyész képviselte. Védő: dr. Eibschütz Miksa; tolmács: Grandjean Ede. Szakértők: dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly.

Az esküdtek kisorsolása után az esküdt-bíróság tagjai a következők lettek: Fendler Károly, Quirfeld László, Ritter Hugó, Szabó Lajos, Mesini Béla, Kuszka Mihály, Bibits Pál, Bence Miksa, dr. Gyertyánffy Jenő, Solymos Gusztáv, Schrank József, Birk Mihály. Pótesküdték: Minke Ferenc, Gerlach Péter.

A tárgyalás vádlott kihallgatásával vette kezdetét, aki az elnök kérdésére beismeri bűnöségét. Az esetet így adja elő: Kozareket, még a katonasághoz való bevonulása előtt ismerte, aki megígérte volt, hogy ha megvárja, míg kiszabadul a katonaságtól, hát elveszi feleségül. Míg katonáskodott Kozarek, a leány folyton küldözgett neki pénzt és élelmi szerkeket. Mikor letelt a szolgálati ideje, a három esztendő, Kozarek ismét el eljáromott hozzá és folyton ígérte, hogy feleségül veszi. Majd ismét pénzt adott neki, hogy Budapestre utazzék munkát keresendő. Kozarek 14 napot hiába töltött Budapesten, honnét egy csomó adósság hátrahagyásával jött vissza Nagybecskerekre. A leány kifizette adósságait, amit csak kölcsön-pénzzel eszközölhetett. Keresetét folyton Kozarekre költötte. Többször kérdezte szeretőjét, hogy mikor fogja már elvenni, ez azonban folyton csak hitette.

Unsolására a leány elment Budapestre, ahol 14 napig volt. Ide folyton küldözgett leveleit utána, hogy térjen vissza, mert nem tud megélni nélküle. Visszajött tehát, bár ne tette volna, mert ekkor lett bizonyossá, hogy rutul megcsal-ták. Habermann A. nánál, Kozarek újabb szerető-jénél már láthatók is voltak a viszony következményei. Szakításra azonban nem került még ekkor sem a dolog. Kozarek ugyanis csunya ragályos bajt kapott s hónapokig a leány ápolta, mosott rá, táplálta. Mikor az eset történt, Kozarek kijelentette előbb, hogy nem veheti el a leányt feleségül, mert egyikőjüknek sincsen pénze. Ezután vádlott bement a szobába, ahol hirtelen az a gondolata támadt, hogy agyonlője magát hűtlen kedvese szemeláttára. Gazdája revolverét a kezébe vette s odaállott Kozarek elé. Ismét kérdezte tőle, vajjon oly szegénye, hogy nem veheti feleségül. Kitérőleg válaszolt. Rálőtt, a lövés talált Ujra lőtt, mire a hűtlen kedves lerogyott. A szerető reá borult, könyekkel öntözte a haldoklót és megcsókolta. Ezután a revolvert maga felé fordította, de csütörtököt mondott. Mikor igazítani akart rajta, a késő volt, mert ebben a rendőrök megakadályozták.

Ezután a szakértői véleményt olvasták föl, amely részletesen tárgyalja Kozarek sérelmeit és a halál okául az elvérzést állapítja meg.

Elnök ekkor a tárgyalás folytatását délutáni fél 3-ra halasztotta.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

- Február 7. Az Istvánföldi takaré- és hitel-egylet mint részvénytársaság közgyűlése.
 „ 7. Az ittebei takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése.
 „ 10. A módosi takarékpénztár közgyűlése.
 „ 10. A Torontálvármegyei központi hitel-szövetkezet, mint az Országos központi hitel-szövetkezet tagja közgyűlése.
 „ 14. A Lázárföldi takaré-, hitel- és előlegezési szövetkezet közgyűlése.
 „ 17. A Nagykomlói Népbank, mint részvénytársaság közgyűlése.
 „ 17. Az alibunári járási takarékpénztár, mint részvénytársaság közgyűlése.
 „ 17. A Beodra-karlovai takaré- és előleges-zövetkezet közgyűlése.
 „ 17. A Beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet közgyűlése.
 „ 22. A Fényi takaré- és előlegezési szövetkezet közgyűlése.
 „ 24. A torontáli h. é. vasutak alkalmazottainak takaré- és előlegezési egylete, mint szövetkezet közgyűlése.
 Március 3. A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete közgyűlése.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 4-én.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében folytatták a földművelési tárca költségvetésének részletes tárgyalását.

A Reichsrath megnyitása.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A császár ma délelőtt nyitotta meg trónbeszédével a Reichsrath üléseit. A trónbeszéd megemlékezik a parlamenti ügyrend megváltoztatásáról, az alkotmány 14. §-ának szigorubb fogalmazását helyezi kilátásba a Reichsrath ellenőrzése mellett és ezenkívül számos gazdasági, kereskedelmi, ipari és kulturális javaslatot sorol elő, melyeket a Reichsrathnak elintézni kellene. Kijelenti a trónbeszéd, hogy a külállamokkal való viszonyaink jók. Végül nagyon sajnálja, hogy az osztrák parlament eddig oly áldástalanul működött.

A trónörökös utazása.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) Londonból táviratozzák: Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös tegnap este elutazott Londonból. Elutazásakor a követség személyzete künn való a pályaudvaron.

A titeli mandátum.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ujvidékről sürgönyzik: Zákó István megválasztása bizonyos.

Politikai bankett.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Miskolcra jelentik: A miskolci szabadalvú-párt szervezkedése alkalmából rendezett bankett fényes lefolyású volt és az ott történt manifestációk révén hosszú ideig emlékezetes marad. Politikailag fontos volt Láncoz Leó orsz. képviselő beszéde. Szerinte politikai életünk alakulása teljesen Ausztria zülalt parlamenti viszonyainak alakulásától függ. Nagy nyomatékkal hangsúlyozta, hogy ha az ausztriai viszonyok kényszerítenek, minden tartózkodás nélkül az önálló vámtérület alapjára kell helyezkednünk. Láncoz beszédével frenetikus tapsvihart aratott.

Megszűnt pártszervezet.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szentesi Ugron-párt a napokban ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy mint párt feloszlik és csatlakozik a függetlenségi párthoz.

Elhunyt képviselő.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Aradról jelentik: Ortutay Gyula, a jászahelyi kerület orsz. képviselője, szombaton este meghalt.

Elhunyt tudós.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szent-Pétervárról sürgönyzik: Pasutin pathologus szivszélhűdés következtében meghalt.

A fiumei podeszta.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Fiuméből sürgönyzik: Ma délben volt a podeszta-választás és 54 szavazat közül 51 szavazattal dr. Mayländer Mihályt választották meg.

Román-bolgár konfliktus.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) Szófiából sürgönyzik: A kormányparti „Svet“ polemizál egy másik szófiai újsággal, amely azt írta, hogy a Romániával való háború kitörése közvetlen küszöbön áll. Ezzel szemben konstatálja a „Svet“, hogy hála a kölcsönös előzékenységeknek, a viszony most már barátságos és lojális lett.

Az „Aspern“ Kinában.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Az „Aspern“ hadihajó január 31-én Csifuba érkezett. A hajón minden rendben van.

Prazsák temetése.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) Ung. Hradisch-ból távirják: Tegnap temették el nagy részvét mellett dr. Prazsák volt osztrák igazságügy-minisztert.

Az anarchisták ellen.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából sürgönyzik: A szenátus mai ülésén Canavaro meginterpellálta a miniszteriumot Umberto király meggyilkolására vonatkozólag. Utal az anarchisták és a szocialisták ellen való intézkedések végett összehívott római kongresszusra és azt kívánja, hogy az anarchisztikus büntetésekre nézve hozzájáruljon a halálbüntetést. Végül azt kérdi a kormánytól, hogy mit szándékozik tenni a király személyének megoltalmazására és a fennálló intézmények megvédelmére. Visconti külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az olasz rendőrség a nemzetközi konferencián hozott határozatok értelmében érintkezésbe lépett a többi állam rendőrségeivel. Szólv szükségesnek tartja, hogy az összes államok rendőrségeivel egyetértőleg szervezett akciót indítsanak az anarchisták ellen.

Saracco miniszterelnök csatlakozik a külügyminiszter nyilatkozatához. Gianturco igazságügyminiszter azt mondja, hogy az anarchista büntettek nem követnek politikai célokat, hanem csak arra irányulnak, hogy minden társadalmi rendet fölforgassanak. Törvényjavaslatot nyújt be és kéri annak elfogadását. Canavaro megnyugszik a miniszterek válaszában.

A római „Patria“ jelentése szerint, egy anarchistának a letartóztatása, aki az abruzzói herceg meggyilkolásával volt megbízva és két genouai anarchistának letartóztatása, akik egy bírósági elnököt akartak meggyilkolni, indította a kormányt arra, hogy az anarchista büntetésekre vonatkozólag törvényjavaslatot nyújtson be.

A burok szabadságharca.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál“ ered. távirata.) Laurenc-Marquezből jelentik: Mintegy 2000 bur harcos Blacke ezredes parancsnoksága alatt portugál területen áll. Ugy hiszik azért, hogy az ott levő burokat kiszabadítsák.

Budapest, febr. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: Ezer bur fegyveres Modderfontaiban megtámadta az angol helyőrséget, azt mindenestül együtt foglyul ejtette.

Bethulie-hez közel, szombaton reggel két angol katonát szállító vonat összetűzközött. Egy tiszt és három katona meghalt, számosan súlyos sérüléseket szenvedtek.

A kínai veszedelem.

Budapest, február 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Egy pekingi távirat jelenti, hogy Waldersee gróf tagadja, hogy végleges tervei volna Peking kiürítésére nézve, még ha Kína végre is hajtáná a kívánt büntetéseket. Vannak bizonyos ideiglenes tervei és meg is kérte bizalmasan az idegen tábornokokat, hogy mondják meg véleményüket az összes csapatoknak Pekingből való kivonulásáról, kivéve 2000 embert a követségek védelmére és 8000 embert a vasutak és erődök megvédésére. A vélemények azonban igen eitérők voltak. Waldersee a jövő héten szemlélt tart a helyőség fölött.

Budapesti gabonatózsde.

Budapest, 1901. február 4.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	ó	78	7.50	7.60	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.45	7.60	80	7.85	7.95
Pestvidéki	„	76	7.35	7.45	80	7.75	7.85
Bácskai	„	76	7.55	7.65	80	0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós		
			70—72	7.20	7.35
„	„	másodrendű	—	7.05	7.10
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10	6.20
„	„	égetni való	62—64	5.90	6.10
„	„	sőrfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	—	39—41	5.85	6.—
Tengeri ó	„	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemű	—	5.75	5.90

Határidő-üzlet.

Budapest, febr. 4. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok tartózkodása következtében, gyöngye vételkedv. Az árak 5 fillérrel hanyatlottak. A mai határidő üzlet jegyzései:

Buza őszre	7.47—7.48
„ tavaszra	7.64—7.65
Rozs őszre	7.33—7.34
Tengeri májusra	5.12—5.13
Zab őszre	6.12—6.13

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Ervényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Alibunárról: este 7 óra 22 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 42 p.

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
 Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

HIRDETÉSEK.

4315. F/IV. M kir. államvasutak igazgatósága.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzl. szab. 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráruraktáiraiban a következő napokon kerünek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Fiume	állomáson	február 11-én.
Budapest-dunapart	„	14-én.
Miskolc-gömör	„	14-én.
Kecskemét	„	18-án.
Arad	„	18-án.
Győr	„	18-án.
Pápa	„	19-én.
Szatmár-Németi	„	19-én.
Temesvár-Józsefváros	„	19-én.
Zágráb	„	21-én.
Nagyvárad	„	21-én.
Budapest-nyugati p. u.	„	21-én.
Pozsony	„	25-én.
Kassa	„	25-én.
Szabadka	„	25-én.
Veszprém	„	26-án.
Eszék	„	26-án.
Békés-Csaba	„	26-án.
Debrecen	„	27-én.
Kolozsvár	„	27-én.
Pécs	„	27-én.
Budapest-Józsefváros	„	27-én.
Szeged	„	28-án.
Ujvidék	„	28-án.

Budapest, 1901. február hó.

Az igazgatóság.

M e g h i v á s.

Az 1898. XXIII. t.-cikk alapján alakult „Országos Központi Hitelszövetkezet“ kötelékébe tartozó „Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet“ mint az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja, 1901. évi február hó 10-én délelőtt 10 órakor a vármegyház nagytermében

negyedik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében oly tudósítással meghívottnak, hogy az évi mérleg a szövetkezet üzleti helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

N a p i r e n d:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a múlt év üzlet-eredményéről szóló jelentései.
2. A mérleg megállapítása, a tiszta jövedelemtől való rendelkezés.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
4. Két igazgatósági tag és egy felügyelő-bizottsági tag választása.
5. Esetleges indítványok.

A szövetkezet tagjainak száma 1377, a jegyzett üzletrészek száma 5958, értéke 595.800 korona, erre befizetett 470.961 kor 37 fill.

Kelt Nagybecskereken, 1901. február hó 2-án.

139—1.1

Az igazgatóság.

A „Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet“,

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagjának

1900. évi zárszámadata.

Vagyon.			Mérleg-számla.				Teher.		
Készpénz	9862	43			Befizetett üzletrészek	470961	37		
Váltószámitolás	417259	—			Központi hitel	39350	—		
Kötvény-kölcsönök	120802	59			Betétek	12429	23		
Törlesztéses kötvény-kölcsön	1152	09			Tartalékalap	4228	24		
Megtérítendő előlegek	611	02			Átmeneti kamatok	5352	87	532321	71
Folyószámlai követelések	1245	26			1900. évi nyereség			25592	05
Központi üzletrészek	2200	—							
Alakulási költségek	400	—							
Leltár	1775	80							
Szövetkezetek szervezési költségei	200	—							
M. kir. postatakarékpénztár	2268	36							
Torontálmegyei takaré- és hitelbank	137	21	557913	76				557913	76
			557913	76					

Tartozik.			Nyereség- és veszteség-számla.				Követel.		
Költségek	1555	69			Nyereség-áthozat a múlt évről	1025	14		
Tiszti fizetések	6503	23			Átíratási díjak	55	50		
Betét kamatok	241	45	8300	37	Beíratási díjak	304	50		
1900. évi nyereség			25592	05	Kamatok	32440	53		
					Késedelmi kamatok	66	75	33892	42
								33892	42

Nagybecskerek, 1901. évi január hó 1-én.

A könyvelésért: **Fischer Emil**, könyvelő.

Az igazgatóság:

Dr. Dellimanics s. k. Botka s. k. Poroszkay Béla s. k., Wolfinger s. k. Dr. Brájjer s. k.

elnök.

Szabó Ferencz s. k. Dr. Magyar s. k.

Megvizsgáltatott és helyesnek találtatott.

Nagybecskerek, 1901. január hó 29-én.

A felügyelő-bizottság:

Oldal Antal s. k. Merczer Lipót s. k. Keresztes Aladár s. k. Zsiross Mihály s. k.

70. B. v. k. szám. 1901.

138-1.1

168435/1900. szám.

M. kir. államvasutak.

Árverési hirdetés.

Közírré tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1900. évi V. 934. szám alatt kelt végzése folytán Grünberger Adolf nagybecskereki lakos részére, Szabó Ferenc nagybecskereki lakosnál 48 kor 60 fill és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1900 évi július 14-én lefoglalt 626 koronára becsült butorokból álló ingóknak alperes lakásán, Nagybecskereken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1901. évi február hó 8-ik napjának délelőtti 10 órájára tüzetett ki az 1901. évi V. 80/4. sz. alatt kelt végzés alapján.

Együttal felhívotnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólírhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolva, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1901. évi január hó 23-án.

Kiss István,
kir. bír. végrehajtó.

46678. szám. 1900.

Magy. kir. államvasutak Bpest-balparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak Pozsony-Ujváros állomásán a pályavendéglői üzletre, valamint Kecskemét állomás I., II. és III. osztályú várótermében berendezett buffet-üzletre 1901. évi május hó 1-től számitott három évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az ezen üzletet bérbe venni óhajtok felhívotnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi március hó 1-én déli 12 óráig a M. A. V. Budapest-balparti üzletvezetőség általános osztályához a következő megjelölés mellett nyújtsák be:

„Ajánlat a ... pályavendéglői bérletére 46678. 1900. számhoz“.

Az ajánlattevő köteles ugyanazon üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál folyó évi február hó 28-án déli 12 óráig bánatpénz fejében a pozsony-ujvári vendéglőre nézve 300 koronát, a kecskeméti buffetre 200 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban letétbe helyezni vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Bánatpénz letétele nélkül az ajánlat nem vétetik figyelembe.

A bánatpénzről nyert pénztári elismervény az ajánlatához nem csatolandó.

A bérletekre vonatkozó részletes feltételek az alulírott üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Teréz körút 62. szám, fél emelet, ajtó 12.) hétköznapon a hivataos órák alatt (reggel 8 tól délután 2 ig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A bérbeadó üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, a megajánlott összegre való tekintet nélkül, szabadon választhasson.

Budapest, 1901. január havában.

Az üzletvezetőség.

Tavaszi vetésre b ü k k ö n y

métermázsája 16 koronáért
kapható

Mihalovits Ödönnél,

146-1.1

Nagybecskereken.

Legrövidebb és legolcsóbb utazás Olaszországba.

A Fiume—Velenca és Fiume—Ancona közt közlekedő termes gőzhajók téli menetrendje.

Fiume—velencei vonal:**Ejjeli járat.**

Fiuméből indulás minden kedden és szombaton este 8 órakor.

Velenceből indulás minden hétfőn és csütörtökön este 7 óra 30 perckor.

Velenceből érkezés és indulás a Szt.-Márk téren.

Menettartam 10 óra.

Fiume—anconai vonal.**Nappali járat.**

Fiuméből indulás minden hétfőn reggel 7 órakor.

Anconából indulás minden szerdán reggel 7 órakor.

Ejjeli járat.

Fiuméből indulás minden csütörtökön este 8 órakor.

Anconából indulás minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

A gyorsvonatok Fiumében a gőzhajók kikötőhelyéig és onnan közlekednek.

A termes gőzhajók csatlakoznak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milanó stb. felé induló, illetve onnan érkező vonatokkal.

Menetdíjak.

A gyorsvonatokon érvényes menetjegyek árai, a hajóátkelési díjjal együtt:

a) Budapestről Dombóvár—Fiumén át Velenca-be vagy Anconába, vagy viszont:

Gyorsvonaton I. oszt. és a gőzhajón I. oszt. 34 kor.

II. „ „ „ „ I. „ 26 „

b) A gőzhajókon Fiuméből Velenca-be vagy Anconába, vagy viszont:

Diszterem, hálólhelyel együtt 16 korona.

I. osztály, „ „ 12 „

III. „ (fedélzet) „ 6 „

Továbbá kaphatók még ezen utirányon érvényes Olaszországba szóló kombinálható mérsékelt körutazási jegyek is.

A gyorsvonatokon érvényes közvetlen menetjegyek árai a hajó átkelési díjával együtt:

Budapestről: I. oszt. II. oszt.

Rómába vagy viszont 73 franc 75 c. 54 franc 05 c.

Nápolyba „ „ 100 „ 55 c. 72 „ 85 c.

Firenzebe „ „ 73 „ 50 c. 53 „ 90 c.

Genovába „ „ 89 „ 25 c. 64 „ 90 c.

Milanóba „ „ 69 „ 95 c. 51 „ 40 c.

Nizzába „ „ 113 „ 75 c. 81 „ 95 c.

Cannes „ „ 117 „ 20 c. 84 „ 30 c.

Grasse „ „ 119 „ 85 c. 85 „ 75 c.

A gőzhajókon egy ágyért 2 korona utánfizetendő.

Menetjegyeket kiadnak és közelebbi elvilágosítással szolgálnak a m. kir. államvasutak állomásai és városi menetjegyirodái, valamint a Cook Tamás és Fia cég összes utazási irodái.

Budapest, 1901. január 20.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

37821/IV. 1900. szám.

Magyar kir. államvasutak Üzletvezetőség Szeged.

Árverési és eladási hirdetés.

Orsován, a Magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság hajóműhelyében a magyar kir. államvasutak tulajdonát képező 122. számú vasuszály, melynek önsúlya 55.000 kg. és XXI. számú fa állóhajó folyó 1901. évi március hó 18-án reggeli 9 órakor árverés útján egyenként eladni fog.

Az árverezni kívánók kötelesek a helyszínen bánatpénzül 200, szóval kétszáz koronát az egyes hajó árverezése előtt az árverező biztos kezéhez letétbe helyezni, mely bánatpénz az árverezés alkalmával a vételtől elesőknek azonnal, míg a legtöbbet ígérőnek az árverezési összeg teljes kifizetése és a hajónak a hajó műhelyből való eltávolítása után fog visszafizettetni.

A m. kir. államvasutak részéről egyidejűleg jeleztetik, hogy Orsován, ugyancsak az említett hajóműhelyben, egy még jókarban levő XXVIII. sz. fa-állóhajó is kedvező árajánlat mellett eladásra javaslatba hozatik, miért a venni szándékozó f. 1901. évi február hó 25. napjáig tegye meg alólírott üzletvezetőséghez ajánlatát.

Szeged, 1901. évi január hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

Hirdetmény.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ ez évi

rendes közgyűlését

f. évi március hó 3-ik napján d. e. 10 órakor tartja meg Budapesten az intézet saját helyiségében (V., Bálvány-utca 19.).

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.

2. Zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.

3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.

4. Az elnöki és alelnöki állásnak és a kilépés folytán megüresedett három igazgatósági tag helyének betöltése.

5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságoként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevél kölcsönök együttes összegének minden 500 000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhívotnak ennél fogva a Torontálmegye területén lakó adósok, hogy a mennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviselteni óhajtják az általuk összesen felvett 4,678.300 koronányi záloglevél kölcsön után 9, azaz kilenc képviselő megválasztása céljából 1901. évi február hó 10-én d. e. 10 órakor a megyeházán az ali páni kisteremben tartandó választó gyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete igazgatósága.

(140-1.1.)

(Utánnomás nem díjazatik.)

Kiadó lakások.

A Váraljai-utcában 838. sz. házban
egy utcai lakás

évi bér 180 forint

folyó évi május hó 1-etől;

továbbá a Rákócy-utcában 2064. sz. házban
egy udvari lakás

évi bér 120 forint

azonnal kiadó.

142-3.1

Haidegger Ödön,

fűszerkereskedő.

Bérlet.

A torontál-szécsányi határban levő 400 kat. holdnyi elsőrendű legelő, mely a vasuti állomás közelében van és az auraniai perjel tulajdonát képezi egy, esetleg több évre bérbe adandó.

Közelebbet

Mayer Henriknél,

141-3.1

Nagybecskereken.

Tanoncz.

Jó házból való, legalább egy-két középiskolát végzett fiu felvétetik a PLEITZ FER PÁL könyvnyomdába. 115-x.5